

وحدت، منافع ظالمان را به خطر می اندازد/مذاهب پنجگانه یک ریشه دارند

آخوند عبدالجلیل فرهمند، عالم اهل سنت گفت: وحدت، منافع و حکومت ظالمان را به خطر می اندازد. ماموستا عبدالسلام کریمی نیز معتقد است: مذاهب پنجگانه اسلامی یک ریشه دارند و باید با هم همکاری کنند.

آخوند عبدالجلیل فرهمند، عالم اهل سنت گفت: وحدت، منافع و حکومت ظالمان را به خطر می اندازد. ماموستا عبدالسلام کریمی نیز معتقد است: مذاهب پنجگانه اسلامی یک ریشه دارند و باید با هم همکاری کنند.

خبرگزاری مهر، گروه دین و اندیشه: گفتمان وحدت اسلامی امروز چه در میان شیعیان و چه در میان اهل سنت به عنوان گفتمانی غالب مطرح است و همه مکاتب فقهی اسلام، آن را جزئی از باورها و اعتقادات خود می دانند و نگاه به موضوع وحدت نه به مثابه امری سیاسی بلکه به عنوان بحثی اعتقادی مورد تأکید است.

به مناسبت آغاز هفته وحدت با چند تن از علمای اهل سنت به گفتگو نشستیم که در ادامه می خوانید؛

آخوند عبدالجلیل فرهمند در مورد بحث وحدت به خبرنگار مهر گفت: نخست باید تنوع و تکثر مذاهب و قومیت ها را پذیرفت و به حقوق آنها در جامعه احترام گذاشت. قرآن می فرماید **وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا**؛ زیبایی هر جامعه به وجود تنوع قومی و مذهبی است. اینها در کنار هم یک جامعه خوبی را می سازند.

وی ادامه داد: نکته دوم پابندی هر قومیت و مذهب به عقاید و مقدسات خود است. من که حنفی هستم باید اول به عقاید و مقدسات خودم پایبند باشم تا بتوانم به مقدسات دیگران احترام بگذارم. نباید به مقدسات دیگر اقوام و مذاهب تعرض کنیم. برخی به غلط تصور می کنند وحدت به این معنی است که هر کس از مذهب خود دست بکشد. وحدت و تقرب یعنی پایبندی به عقاید خودم و تقویت عقاید مشترک میان خود و سایر مذاهب و قومیت ها. اگر من به وحدت اعتقاد دارم باید به دنبال تقویت مشترکات میان خود و دیگر مذاهب باشم.

وی افزود: پیامبر می فرماید **الاخلاق فی ما بین امتی رحمه**؛ یعنی اختلاف رحمت است، اما من این اختلاف را نباید به تفرقه و تقابل تبدیل کنم. نیازی نیست که ما برای اثبات حقانیت خود بر روی هم شمشیر بکشیم.

اگر می بینیم در جهان اسلام هم دلی و وحدت گم گشته ای در تاریخ شده است این فقط بخاطر قدرت طلبی و هوی و هوس سیاست مداران است

این عالم اهل سنت گفت: هدف از خلقت انسان قبل از هر چیز بندگی خدا و تسلیم او بودن است، اگر می خواهی خودت را ثابت کنی بندگی ات را به خدا ثابت کن. مگر خود خدا نفرموده **إِنَّمَا إِلَهُ الْإِنسَانِ إِلَهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ**؛ او بهترین را خلق کرده است و به خود تبریک می گوید. آیا نفرموده **لَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ**؛ او به انسان ارزش می دهد، آیا من نباید به آن بنده خدا ارزش بدهم؟ آیا همان بنده ای که در مذهب شیعه یا حنفی یا... است بنده خدا نیست؟ همه بنده خدا هستند. لذا من باید به بندگان خدا احترام بگذارم چون خود خدا احترام گذاشته است و فرموده **لَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ**؛ پس بهتر است ما تابع دستورات خدا باشیم.

وی ادامه داد: وقتی آیه ای بر پیامبر نازل می شد، خودش اولین کسی بود که به آن عمل می کرد. ما وقتی مردم را به وحدت دعوت می کنیم در عمل هم باید آن را اثبات کنیم. اگر می بینیم در جهان اسلام هم دلی و وحدت گم گشته ای در تاریخ شده است این فقط بخاطر قدرت طلبی و هوی و هوس سیاست مداران است.

آخوند عبدالجلیل فرهمند گفت: ما باید به تمدن اسلامی خود بازگردیم. ما وقتی پیشرفت می کنیم که تمدن نوین اسلامی خود را احیا کنیم و آن تمدن دین پیامبر است که ما باید حق گرا، عدالت محور، آزادی خواه و مردم نهاد باشیم.

تلقی ما از وحدت یک مسئله اعتقادی است، نباید وحدت ما سیاسی باشد، وحدت در سیره پیامبر اکرم، مسئله ای اعتقادی بود

وی ادامه داد: تلقی ما از وحدت یک مسئله اعتقادی است. نباید وحدت ما سیاسی باشد. وحدت در سیره پیامبر اکرم،

مسئله ای اعتقادی بود. باور و اعتقاد به مسئله وحدت وقتی به وجود می آید که ما بصیرت و آگاهی داشته باشیم. ما باید از مذاهب دیگر آگاهی داشته باشیم که بتوانیم از آن ها دفاع کنیم. کسانی که از وحدت سخن می گویند ولی به آن عمل نمی کنند به مسئله وحدت اعتقاد و باور ندارند و به آن علم نیز ندارند. این بر ضرر اسلام و مسلمین است.

وی افزود: امام راحل بحث خیلی خوبی را مطرح کردند و ۱۲ ربیع تا ۱۷ ربیع را که هر کدام روایتی در مورد میلاد پیامبر(ص) است، به عنوان هفته وحدت اعلام کردند. هدف امام نزدیک کردن مذاهب بود.

این عالم اهل سنت اظهار داشت: بدانید کسانی با وحدت مخالف اند که منافع آنها در خطر است. حکومت آنها که از طریق ظلم و ستم به دست آمده با مسئله وحدت در تعارض است، چون وحدت بر علیه ظلم و ستم زایی است. وحدت یعنی صلح و مردم گرایی. وحدت به این معنی است که رهبر جامعه اسلامی نسبت به ستمی که بر علیه مسلمانی در یک کشور می شود، بی تفاوت نیست و علیه آن حکم می دهد.

کسانی با وحدت مخالف اند که منافع آنها در خطر است، حکومت آنها که از طریق ظلم و ستم به دست آمده با مسئله وحدت در تعارض است

وی ادامه داد: وحدت، پادشاهی و ظلم و ستم شاهان در امت اسلامی را به خطر می اندازد، لذا با آن مخالف هستند. ما برکات وحدت را در کشورهای اسلامی داریم می بینیم. امام علی مثالی می زند که می فرمایند کسی که از امت کنار می کشد و خودش را از آن جدا می کند طعمه شیطان می شود، همانطور که گوسفندی که از گله جدا شود طعمه گرگ می شود.

وی افزود: هوا و هوس انسان ها، خودخواهی و باورهای غلط آنها یکی از موانع وحدت است. نژادپرستی، ملی گرایی مانند بحث عرب و عجم، عدم امنیت صلح و گفتگو از موانع وحدت است. ما می بینیم که در کشورهای دیگر وقتی کسی بیانی در مورد وحدت دارد، او را نابود می کنند. وقتی عدم امنیت صلح و گفتگو باشد، وحدت از بین می رود.

آخوند عبدالجلیل فرهمند در پایان اظهار داشت: بزرگترین مانع وحدت، جدایی است. ما باید در کنار هم باشیم و با هم گفتگو کنیم. اگر ارتباطات از هم فاصله بگیرد، وحدت را با خطر مواجه می کند.

ملاقادر سلجوقیان از علمای اهل سنت گنبد کاووس نیز در مورد بحث وحدت به خبرنگار مهر گفت: مسلمانان فرهنگ مشترکی دارند و از یک نوع جهان بینی برخوردارند. پیامبر با بعثت خویش شعار برادری و پیام اخوت را برای جوامع بشری به ارمغان آورد. وحدت به معنای هم دلی است. پیامبر می فرماید وحدت مایه رحمت و تفرقه موجب عذاب است.

وی ادامه داد: امام ابوحنیفه همیشه به وحدت سفارش کرده بودند. یکی از سفارشات ایشان این است که هر امتی اگر یکپارچگی خود را حفظ نکند، دشمن درون آن نفوذ کرده و آن را نابود می کند.

وی افزود: هدف دشمنان اسلام جنگ داخلی میان مسلمانان است، نزاع های موجود در جهان اسلام از هوای نفس بر می خیزد و در صورت رشد همه را به تباهی می کشاند. کشورهای اسلامی باید ایران را الگوی خود قرار دهند که چگونه مذاهب و قومیت های مختلف در کنار هم زندگی می کنند و با هم وحدت دارند. این یک الگوی حسنه است. با این الگو می توان جلوی تفرقه را گرفت.

این عالم اهل سنت گفت: قرآن در آیات متعددی بر موضوع وحدت تأکید داشته است؛ مثلاً می فرماید: **وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا**؛ یعنی همگی به ریسمان خدا چنگ زنید و پراکنده نشوید، یا می فرماید: **يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَاقَّةٍ وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ**؛ یعنی ای اهل ایمان، همه متفقاً در مقام تسلیم خدا در آید و از وساوس شیطان پیروی نکنید که او همانا شما را دشمنی آشکار است. یا آیه دیگری که می فرماید: **مُحَمَّدٌ رَّسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ**؛ یعنی محمد(ص) پیامبر خداست و کسانی که با اویند بر کافران سختگیر و با همدیگر مهربانند.

وی افزود: آیه دیگری می فرماید: **إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ**؛ یعنی این طریقه شما آیین یگانه (و پاک اسلام) است و من یکتا پروردگار و آفریننده شما هستم، پس تنها مرا پرستش کنید. لذا آیات در این زمینه بسیار است. اگر به قرآن عمل کنیم دیگر مشکلی برای ما باقی نخواهد بود.

ملاقادر سلجوقیان در پایان اظهار داشت: اکنون که ۱۴۰۰ سال از بعثت پیامبر می گذرد هنوز هم آن نغمه شورانگیز قلب و جان مسلمین را به هم نزدیک می کند، «علیکم بالجماعة فان ید الله علی الفسطاط»؛ ما باید به یکپارچگی روی آوریم همانا دست خدا با جماعت است. اگر با جماعت باشیم هیچ دشمنی نمی تواند بین ما تفرقه ایجاد کند.

ماموستا عبدالسلام کریمی نیز در گفتگو با خبرنگار مهر در مورد وحدت گفت: اختلاف فی نفسه خوب است ولی نباید به تقابل و تنازع و عداوت تبدیل شود. پنج مذهب اسلامی یک ریشه دارند و آن هم دین و اسلام است. اختلافات نباید باعث دشمنی شود. پنج مذهب باید با هم همکاری کنند تا کار اسلام پیش رود.

وی ادامه داد: قرآن می فرماید «انما المومنون اخوه»؛ لذا ما حق نداریم برادر دینی خود را ضددین اعلام کنیم یا او را تکفیر کنیم. تکفیر مسلمانان حرام است.

وی افزود: امام راحل و امام حاضر مطالبی در مورد وحدت گفته اند که دیگر جای بحث باقی نمی گذارد و کلیه مطالب را آن طور که باید و شاید گفته اند. مشکلی که ما داریم عمل نکردن به این فرمایشات و توصیه هاست.

وی اظهار داشت: امام راحل می گوید در جمهوری اسلامی همه برادران شیعه و سنی با هم برابرند و در حقوق مساوی یکدیگرند و هر کس خلاف این را تبلیغ کند، دشمن اسلام و ایران است. مقام معظم رهبری هم در سندج فرمودند که هر که بین شیعه و سنی اختلاف افکنی کند، چه بداند و چه نداند، مزدور دشمن است. در سال ۸۸ در سقز فرمودند که مقدسات شیعه و سنی به عنوان خط قرمز نظام است و نباید زیر پا گذاشته شود. مشکل ما عمل نکردن به این توصیه هاست.

این عالم اهل سنت گفت: ما باید از تعصب دست برداریم. اصل، دین است و مذهب، روش عملیاتی کردن دین است. مذاهب فرق می کند نه دین؛ دین واحد است. ریشه و تنه همه ما مسلمانان یکی است، اختلاف در شاخ و برگ است.

مقام معظم رهبری فرمودند که وحدت شیعه و سنی استراتژی ماست نه تاکتیک، وحدت استراتژیک یعنی اینکه اعتقاد و زیربنای فکری نظام این است که همه ما برادریم

وی ادامه داد: مقام معظم رهبری فرمودند که وحدت شیعه و سنی استراتژی ماست نه تاکتیک. این باید توضیح داده شود. این را باید همه مردم بدانند که نظر رهبر و قانون چیست. وحدت استراتژیک یعنی اینکه اعتقاد و زیربنای فکری نظام این است که همه ما برادریم. چه دشمن مشترکی وجود داشته باشد و چه نباشد، ما برادریم چون منشأ حدوث ما واحد است.

وی افزود: برای تحکیم وحدت چند راه وجود دارد. اول اینکه مراجعه به قرآن و سنت داشته باشیم، دوم اینکه مراجعه به مراجع خودمان از جمله امام شافعی و امام جعفر صادق در مورد وحدت داشته باشیم. امام شافعی دیوانی دارد که ترجمه شده است. اگر کسی شاعر آن دیوان یعنی امام شافعی را نشناسد می گوید او عجب شیعه ای است که در مورد اهل بیت اینقدر خوب شعر گفته است.

ماموستا عبدالسلام کریمی گفت: ما معتقدیم حب اهل بیت جزئی از دین و ایمان است. امام شافعی می فرماید در تشهد اگر پس از صلوات بر پیامبر(ص) بر آل او نیز صلوات نفرستید، نماز شما کامل نیست. مودت و عشق و علاقه به اهل بیت بر اساس آیه ۲۳ جزئی از ایمان مسلمانان است.

اصل، دین است و مذهب، روش عملیاتی کردن دین است، مذاهب فرق می کند نه دین؛ دین واحد است

وی ادامه داد: سوم اینکه باید بر مشترکات تأکید کنیم و بذره‌های اختلاف را بخشکانیم. چهارم اینکه توصیه های رهبری را عملیاتی کنیم. پنجم اینکه به مقدسات یکدیگر اهانت نکنیم چه در محافل خصوصی و چه عمومی. ششم اینکه از برادران مذاهب دیگر در مراسمات خود دعوت کنیم. مثلاً ما در ماه ربیع، مولودی داریم ما باید از همه اعم از شیعه و سنی دعوت کنیم. یا در ماه محرم در عزای امام حسین از شیعه و سنی برای شرکت در این مراسم دعوت کنیم. امام حسین فقط برای یک مذهب نیست و نباید آن را محدود کنیم. با این کار آن دشمنی ای که به خاطر جهالت به وجود آمده

از بین می رود و وحدت بیشتر نمود پیدا می کند.

وی افزود: حضرت علی می فرماید؛الناس اعداء ما جهلوا؛ مردم به خاطر چیزهایی که نمی دانند با هم دشمن اند. شیعه و سنی باید در کنار هم باشند.

این عالم اهل سنت گفت: شبکه ها و کانال هایی که در لندن به اسم شیعه و یا به اسم سنی به مقدسات مذاهب توهین می کنند، نه شیعه اند و نه سنی. هر دو در خط دشمن عمل می کنند.

وی ادامه داد: ما نباید بر کتاب های گذشته تأکید کنیم. اگر یک روحانی شیعه در صد سال قبل در کتابی اهانتی کرده نباید من آن را ملاک قرار دهم و یا اگر یک سنی سال ها پیش در کتابی اهانتی کرده باشد نباید آن را ملاک قرار داد. الان ملاک ما قرآن و سنت و قانون اساسی و نظرات رهبری است. متأسفانه فرمایشات مقام معظم رهبری در باب وحدت مغفول و مسکوت مانده است.

ماموستا عبدالسلام کریمی در پایان گفت: طبق نظر ائمه خود چه امام جعفر صادق و چه امام شافعی و چه امام ابوحنیفه و... ما حق توهین نداریم. شعار امام شافعی و امام ابوحنیفه این است که می فرمایند؛لا تُکفر احداً من اهل القبلة؛ یعنی ما احدی از اهل قبله را تکفیر نمی کنیم.

عباس بنشاسته